

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor, název, místo, rok, rozsah práce, vedoucí práce:

Martin Bárta, Obraz ženy ve vybraných narativních pramenech 14. století, bakalářská práce,
Pedagogická fakulta K, Praha 2024, 59 stran.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .			x	
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Práce Martina Bárty se zaměřuje na problematiku genderu ve středověku. Jejím tématem se stalo zobrazení žen ve vybraných narativních pramenech z doby Karla IV., konkrétně se jedná o pět kronik a dále o Karlův vlastní životopis. Ve všech těchto pojednáních defident sleduje, jakým způsobem jsou v nich pojímány ženy; kolik prostoru v jejich rámci ženská tematika zaujímá, jak jsou ženy hodnoceny, které jejich vlastnosti jsou oceňovány a naopak, ze které jsou kritizovány.

Autor prokazuje dobrou znalost literatury vztahující se k genderové problematice a orientuje se ve vývoji antického a středověkého pohledu na ženu. V úvodu seznamuje čtenáře se třemi základními stavy, jimiž ženy mohou procházet. Trochu nepřesně se vyjadřuje o panenském stavu; označení panna představovalo ve středověku právní kategorii, neprovdanou dívku, jak autor ví. Dnes bychom použili označení slečna. S panenstvím to nemělo přímou souvislost. V popisu vdovství postrádám fakt, že vdovství mělo i své nemalé výhody. Ze všech tří popisovaných stavů přinášelo ženě nejvíce svobody. Vdova na rozdíl od dívek a vdaných žen nebyla tolik závislá na mužských členech rodu a mohla mít i právní subjektivitu.

V popisu vývoje Českého království po vymření Přemyslovců shledávám velkou závislost na pojetí Zbraslavské kroniky, a to přesto, že si je autor subjektivního vylíčení vývoje u Petra Žitavského vědom. Odtud negativní hodnocení vlády Jindřich Korutanského, stejně jako přecenění významu cisterciáků při Jindřichově sesazení.

Vlastní analytická část naráží na úskalí spočívající v tom, že část kapitol analyzovaných děl není po obsahové stránce původní, ale vychází ze Zbraslavské kroniky. Na prvním místě se to týká pojetí Elišky Přemyslovny, ale též popisu jiných postav, např. královny Guty, nebo i stížností na novou „nehodnou“ módu. Bárta si je vědom zásadního vlivu Zbraslavské kroniky, o níž soudí, že se mladší narativní prameny nedokázaly z jejího vlivu vymanit. Myslím, že by bývalo bylo koncepčně vhodnější, kdyby byla Zbraslavská kronika zařazena mezi analyzované texty. Analýza by pak mohla jednotlivá díla srovnávat s původním zdrojem a nejen mezi sebou. I tak však analýza přináší některé zajímavé postřehy, např. originalitu Neplachova pohledu na problémy vlády Jana Lucemburského jako na dílo sváru Elišky Přemyslovny a Elišky Rejčky.

Opus Martina Bárty pokládám za kvalitní bakalářskou práci. Oceňuji na ni poctivý přístup k pramenům, autorovu orientaci v moderní historických trendech, stejně jako kultivovaný jazyk, jakým je napsána. Na druhé straně však nelze nevidět určité nedostatky dané tím, že jde o dílo začátečnické.

Na závěr několik upřesnění a podnětů. Rozdílný pohled Beneše Krabice na druhé sňatky královen Kunhuty a Rejčky (s. 37) byl zcela oprávněný. Zatímco Rejčka se řádně vdala za syna římského krále, Kunhuta žila v nemanželském svazku s mužem, který stál společensky hluboko pod její úrovní, a teprve po několika letech toto soužití stvrdila sňatkem. Zapuzení Konstancie Přemyslem Otakarem I., o němž se zmiňuje autor na s. 40, je zjevný překlep. Martin Bárta má na mysli zřejmě panovníkovu první choť, Adlétu. S defendentem se neshodují v interpretaci Lucké války, respektive role macechy, kterou nepokládám za postavu zápornou (s. 44).

Doporučuji k obhajobě

Datum
20. května 2024

Podpis oponenta práce

Prof. PhDr. Kateřina Charvátová, CSc.